

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Hotărâre a Guvernului

Secțiunea 1	
Titlul proiectului de act normativ	
Hotărâre a Guvernului pentru completarea Hotărârii Guvernului nr.656/1997 privind aprobarea Clasificării activităților din economia națională – CAEN	
Secțiunea a 2-a	
Motivul emiterii actului normativ	
2.1 Sursa proiectului de act normativ	
Prezentul act normativ a fost elaborat având în vedere dispozițiile art. 14 alin. (2) și al art. 15 alin. (1) lit. b) din Legea organizării și funcționării statisticii oficiale în România nr.226/2009, cu modificările și completările ulterioare și art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) lit. a)-c) și g) din Hotărârea Guvernului nr.957/2005 privind organizarea și funcționarea Institutului Național al Registrului Comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare și în temeiul art. 108 din Constituția României.	
2.2. Descrierea situației actuale	<p>Potrivit prevederilor art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 656/1997 privind aprobarea Clasificării activităților din economia națională – CAEN, „CAEN constituie cadrul unitar de interes general, a cărei utilizare este obligatorie pentru ordonarea informațiilor referitoare la activitățile economice și sociale”.</p> <p>Potrivit prevederilor art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 656/1997, „CAEN se aplică în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatorie pentru toate organele administrației publice centrale și locale, unități bugetare, agenți economici, indiferent de forma de proprietate, organizații patronale, sindicale, profesionale și politice, fundații, asociații și alte persoane fizice și juridice, la completarea documentelor oficiale ori de câte ori se cere precizarea activității”. Hotărârea Guvernului nr.656/1997 stabilește o obligație pentru instituții publice și alte entități, dar nu abordează mecanismele de realizare a acesteia.</p> <p>În conformitate cu art. 5 din același act normativ, „Institutul Național de Statistică va asigura actualizarea acestei clasificări în concordanță cu modificările care se vor produce în structura economiei naționale și în Nomenclatorul de activități economice din Comunitatea Europeană” iar punerea în aplicare a modificărilor efectuate se va face prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică.</p> <p>Având în vedere necesitățile impuse de evoluția economiei</p>

românești și principiile de armonizare cu clasificările europene, Institutul Național de Statistică a elaborat versiunea revizuită a CAEN, respectiv CAEN Rev.3, care a fost aprobată prin Ordinul președintelui Institutului Național de Statistică nr. 377 din 17 aprilie 2024 privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională - CAEN, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 385 din 25 aprilie 2024. Această versiune asigură armonizarea totală cu cerințele acquis-ului comunitar în domeniul clasificărilor economice, fiind efectuată cu respectarea prevederilor din Regulamentul delegat (UE) 2023/137 al Comisiei din 10 octombrie 2022 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE.

Potrivit art. 3 din Ordinul nr. 337/2024, Clasificarea activităților din economia națională - CAEN Rev. 3 intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2025.

În contextul mai sus menționat, Institutul Național de Statistică a primit solicitarea nr. 1020511/17.09.2024 din partea Oficiului Național al Registrului Comerțului privind prorogarea termenului de intrare în vigoare a Ordinului Președintelui Institutului Național de Statistică nr. 377/17.04.2024, precum și solicitarea nr. 45/17.10.2024 a Consiliului Patronatelor Bancare din România pentru flexibilizarea fluxului de implementare a noii clasificări a activităților din economia națională – CAEN Rev. 3, atât din perspectiva guvernării instituțiilor de credit, cât și din perspectiva situației corporative a societăților.

Oficiul Național al Registrului Comerțului este una dintre instituțiile publice cel mai puternic impactate de procesul de recodificare conform noului CAEN-REV 3, fiind principala instituție responsabilă cu asigurarea conformării dispozițiilor legale privind actualizarea obiectului de activitate al profesioniștilor. În contextul actualizării, ONRC urmează să proceseze cererile de actualizare a obiectului de activitate al persoanelor fizice și juridice înregistrate sau care se înregistrează în registrul comerțului. Acest flux de cereri se va adăuga volumului de activitate curentă a instituției, ceea ce ar fi de natură să genereze întârzieri în procesarea solicitărilor și să prelungească termenele de soluționare, or pentru securitatea relațiilor de afaceri este important ca sistemul de asigurare a opozabilității actelor și faptelor operatorilor economici, reprezentat de registrul comerțului gestionat de ONRC, să funcționeze în parametri adecvați de eficiență.

Raportându-ne exclusiv la situația profesioniștilor înregistrați la nivelul registrului comerțului București, aflați în stare de funcțiune (**328.835**), dacă aceștia ar solicita actualizarea conform CAEN Rev 3 în cursul anului 2025, numărul de cereri ce ar trebui procesate zilnic ar fi de aproximativ 1.295, volum de solicitări ce s-ar adăuga fluxului curent de cereri de înregistrare în registrul comerțului (1080 de cereri/ zi; 130.758 de cereri soluționate în perioada

	<p>ianuarie-iunie 2024).</p> <p>Astfel, în absența unor măsuri instituționale și a unor mecanisme de implementare a obligației de actualizare a obiectului de activitate conform CAEN Rev3, există riscul unor blocaje în activitatea de înregistrare în registrul comerțului și, în consecință, dificultăți importante în implementarea noii Clasificări. Este necesară, așadar, adoptarea de măsuri adecvate pentru limitarea impactului procesului de actualizare, atât în plan instituțional, cât și în privința funcționării mediului de afaceri, inclusiv prin asigurarea caracterului neexcesiv al sarcinilor administrative ce revin, prin lege, operatorilor economici.</p> <p>În același sens, și reprezentanții mediului de afaceri susțin necesitatea existenței unor proceduri care să sprijine implementarea recodificării. De altfel, din experiența anterioarelor actualizări CAEN s-a constatat că impactul asupra mediului de afaceri al măsurii de actualizare a obiectului social a fost major, fiind înregistrată o creștere masivă a numărului de solicitări ce trebuiau procesate într-un interval de timp limitat, ceea ce a adăugat o presiune semnificativă la fluxul zilnic obișnuit de cereri.</p> <p>Din punct de vedere tehnic și administrativ, procesul a impus ajustări rapide ale sistemelor informatice și modificarea procedurilor interne pentru a permite gestionarea cererilor în timp util. Aceste ajustări au presupus costuri suplimentare și adaptări rapide din partea personalului.</p> <p>Complexitatea și amploarea acestui demers au subliniat importanța pregătirii instituționale și a suportului tehnologic necesar pentru a asigura o tranziție eficientă, fiind propuse, în acel context, soluții de efectuare a operațiunii cu cât mai puține eforturi și costuri pentru aceștia.</p> <p>Prin urmare, este necesară crearea unui cadru normativ de aplicare, care să instituie măsuri și, după caz, proceduri pentru actualizarea obiectelor de activitate potrivit CAEN Rev3.</p> <p>Potrivit art. 3 din Hotărârea nr.656/1997, Clasificarea activităților din economia națională – CAEN este obligatorie pentru toate organele administrației publice centrale și locale și vizează nu doar societățile, ci și alte entități în afara celor înregistrate în registrul comerțului, în măsura în care desfășoară activități economice.</p> <p>Prin urmare aplicabilitatea este una generală, ceea ce impune o abordare generală și unitară a măsurilor de implementare.</p>
<p>2.3. Schimbări preconizate</p>	<p>CAEN este utilizată pe scară largă, la nivelul întregii administrații publice, precum și de către societăți, organizații patronale, sindicale, profesionale și politice, fundații, asociații și alte persoane fizice și juridice, așadar o revizuire a CAEN este de natură a genera un impact semnificativ la nivelul tuturor acestor entități.</p> <p>Pornind de la premisa că absența unor mecanisme de implementare a obligației de actualizare a obiectului de activitate</p>

	<p>conform CAEN Rev3 creează riscul unor blocaje instituționale și dificultăți în funcționarea mediului de afaceri, prin prezentul proiect de act normativ se preconizează crearea unui cadru legal care să permită adoptarea, de către autoritățile și instituțiile publice competente, de măsuri adecvate pentru limitarea impactului procesului de actualizare, atât în plan instituțional, cât și pentru facilitarea procesului de tranziție către codurile revizuite. Aceste măsuri sunt necesare și pentru asigurarea unei bune funcționări a mediului de afaceri, inclusiv prin menținerea unui caracter neexcesiv al sarcinilor administrative ce revin, prin lege, operatorilor economici.</p> <p>Soluția legislativă preconizată vizează includerea în actul normativ ce reglementează Clasificarea activităților din economia națională–CAEN și condițiile de actualizare a acesteia a unei prevederi care să permită adoptarea, de către instituțiile publice cu atribuții de aplicare, a măsurilor necesare pentru executarea, în concret, a normei.</p> <p>Formularea propusă este cuprinzătoare, ”măsuri și proceduri”, pentru a permite instituțiilor ce au atribuții în aplicarea CAEN Rev 3 să calibreze soluțiile în sprijinul destinatarilor normei, cu luarea în considerare a particularităților infrastructurilor instituționale care vor fi adaptate noii Clasificări. Măsurile și procedurile avute în vedere de acest text pot varia de la măsuri de organizare a aplicării (cum ar fi aprobarea de formulare dedicate, modificarea unor elemente ale sistemelor informatice), la măsuri de facilitare a îndeplinirii acestei obligații (formalități simplificate). Rolul textului din proiect este de a acorda instituțiilor publice, pentru care CAEN este obligatorie, posibilitatea de a asigura aplicarea coerentă și eficientă a sa, odată cu intrarea în vigoare.</p> <p>De asemenea, soluția preconizată permite și valorificarea experienței procesului de actualizare precedent, din anul 2008, când, pentru facilitarea procesului de tranziție de la CAEN Rev. 1 la CAEN Rev.2, au fost adoptate măsuri specifice de implementare (cum este cazul celor adoptate pentru înregistrarea obiectului de activitate actualizat în registrul comerțului).</p> <p>Potrivit proiectului, evaluarea necesității luării unor măsuri sau, după caz, a elaborării unor proceduri, respectiv, stabilirea modalităților concrete în care se va realiza actualizarea, urmează să revină conducătorului instituției și se va realiza prin act al acestuia.</p>
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 3-a – Impactul socioeconomic	
3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
3.2. Impactul social						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
3.4. Impactul macroeconomic						
Proiectul nu se referă la acest subiect						
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici						
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat						
3.5. Impactul asupra mediului afaceri						
Proiectul nu se referă la acest subiect						
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător						
Proiectul nu se referă la acest subiect						
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării						
Proiectul nu se referă la acest subiect						
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile						
Proiectul nu se referă la acest subiect						
3.9. Alte informații						
Nu au fost identificate						
Secțiunea a 4-a – Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						

(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus din care:						
a) buget de stat						
b) bugetele locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

<p>4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare</p> <p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuieli respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>						
4.8. Alte informații	Prezentul proiect nu are impact financiar					
Secțiunea a 5 –a – Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	Adoptarea proiectului instituie temei pentru adoptarea unor acte de reglementare terțiară.					
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Proiectul nu se referă la acest subiect					
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)	Proiectul nu se referă la acest subiect					

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE	Proiectul nu se referă la acest subiect
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE 5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul nu se referă la acest subiect
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Proiectul nu se referă la acest subiect
5.6. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 6-a – Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul nu se referă la acest subiect	
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Proiectul nu se referă la acest subiect	
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	
6.5. Informații privind avizarea de către:	
a) Consiliul Legislativ Proiectul a fost avizat de Consiliul Legislativ	
6.6. Alte informații Nu au fost identificate	
Secțiunea a 7-a – Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	La data de 04.11.2024, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, Institutul Național de Statistică a publicat proiectul pe site-ul instituției, cu termen pentru primirea de

	propuneri și observații până la data de 18.11.2024. Reducerea acestui termen a fost generată de urgența adoptării proiectului de act normativ, în considerarea impactului intrii în vigoare la data de 1 ianuarie 2025 a Clasificării activităților din economia națională - CAEN Rev. 3, față de organele administrației publice centrale, în special față de ONRC, dar și locale, cât și față de societățile ori entitățile, care desfășoară activități economice.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul nu se referă la acest subiect
Secțiunea a 8-a - Măsuri de implementare	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Nu au fost identificate
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de hotărâre a Guvernului pentru completarea Hotărârii Guvernului nr.656/1997 privind aprobarea Clasificării activităților din economia națională - CAEN, pe care dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl adoptați.

Secretarul general al Guvernului

Mircea ABRUDEAN

Președintele Institutului Național de Statistică

Tudorel ANDREI

Avizăm favorabil:

Ministrul Justiției

Alina – Ștefania GORGHIU